

OBSAH

Zoznam použitých skratiek	7
Zoznam tabuliek a obrázkov	9
Úvod (Štefánia Moricová)	11
1 Verejné zdravotníctvo	15
1.1 Vznik a vývoj verejného zdravotníctva (Ladislav Hegyi)	17
1.2 Definície verejného zdravotníctva (Darina Sedláková, Ladislav Hegyi)	23
1.3 Stratégie verejného zdravotníctva pre Európu (Darina Sedláková)	24
1.3.1 Úvod	24
1.3.2 Výzvy	24
1.3.3 Hlavné zásady	24
1.3.4 Rámec pre činnosť	25
1.3.5 Cesta vpred: Úloha SZO a ďalšie kroky	26
1.4 Verejné zdravotníctvo v Európskej únii (Marcela Božiková)	28
1.5 Zdravie 2020 (Darina Sedláková)	30
1.5.1 Zdravie 2020 - vízie, zámery, ciele a hlavné zásady	30
1.5.2 Strategické úvahy a možnosti	32
2 Zdravie	35
2.1 Definície zdravia (Ladislav Hegyi)	37
2.1.1 Zdravie ako hodnota	37
2.2 Determinanty zdravia (Ivan Bielik)	39
2.2.1 Determinanty zdravia	39
2.3 Právna garancia rovnosti v zdraví (Karol Tóth)	50
2.3.1 Zásada rovnakého zaobchádzania	50
2.3.2 Všeobecný zákaz diskriminácie	50
3 Demografický trend (Ladislav Hegyi)	55
4 Zdravotný stav obyvateľstva (Ladislav Hegyi)	61
5 Prevencia vo verejnom zdravotníctve	67
5.1 Prevencia neinfekčných chorôb (Štefánia Moricová)	69
5.1.1 Prevencia chorôb, ktoré sú najčastejšou príčinou úmrtí	69
5.2 Vakcinológia a verejné zdravotníctvo (Vladimír Oleár)	76
5.2.1 Hlavné determinanty kvalitného imunizačného programu	76
5.2.2 Bezpečnosť vakcín	77
6 Úvod do štatistiky (Vít Šajter)	79
6.1 Základné pojmy	81
6.1.1 Rozdelenie štatistických súborov	81
6.2 Štatistické metódy	82
6.3 Základné štatistické charakteristiky	84
6.4 Rozdelenie náhodných veličín štatistických súborov	85
6.5 Odhad parametrov a charakteristík základného súboru	86
6.6 Testovanie štatistických hypotéz - testy významnosti	87
6.7 Analýza vzťahov štatistických veličín	88
6.8 Zdravotnícka štatistika	89
6.9 Vybrané ukazovatele demografickej a zdravotníckej štatistiky	90
7 Epidemiológia	93
7.1 Základy epidemiologických metód vo verejnom zdravotníctve (Zuzana Krištúfková)	95
7.2 Epidemiologická metóda práce	96
7.2.1 Ukazovatele výskytu, výsledku choroby a zdravotného stavu populácie	96
7.2.2 Testovanie hypotéz	97
7.2.3 Skríning	102
7.2.4 Surveillance ochorení	103
7.3 Všeobecná epidemiológia infekčných ochorení (Mária Štefkovičová)	105
7.3.1 Infekcia	105
7.3.2 Proces šírenia nákazy	106

7.3.3	Protiepidemické opatrenia	107
7.3.4	Surveillance	112
8	Ochrana zdravia	115
8.1	Odbor hygieny detí a mládeže z pohľadu verejného zdravotníctva (Jana Nováková)	117
8.2	Výživa z pohľadu verejného zdravotníctva (Iveta Trusková)	121
8.3	Životné prostredie a zdravie (Kvetoslava Koppová)	124
8.3.1	Ovzdušie	124
8.3.2	Voda	127
8.3.3	Hluk v životnom prostredí	129
8.3.4	Žiarenie	130
8.3.5	Biologické účinky žiarenia	133
8.4	Zdravie pri práci (Štefánia Moricová)	137
8.5	Mikrobiológia a jej postavenie vo verejnom zdravotníctve (Cyril Klement)	141
8.6	Štátny zdravotný dozor (Kvetoslava Koppová)	144
9	Výchova k zdraviu	147
9.1	Definícia, obsah a ciele výchovy k zdraviu (Ladislav Hegyi)	149
9.2	Kompliancia (Ladislav Hegyi)	153
9.3	Poradne zdravia (Róbert Ochaba, Ladislav Hegyi)	155
9.4	Podpora zdravia (Róbert Ochaba)	158
9.5	Dokumenty SZO (Darina Sedláková)	164
9.6	Národný program podpory zdravia	166
9.7	Závislosti (Róbert Ochaba)	167
9.7.1	Všeobecné delenie drogových závislostí	167
9.7.2	Prevenencia závislostí	167
10	Komunitná medicína	171
10.1	Obsah a ciele komunitnej medicíny (Ladislav Hegyi)	173
10.2	Vulnerabilné skupiny	176
10.2.1	Rómovia (Ivan Bartošovič)	176
10.2.2	Nezamestnaní (Katarína Dostálová)	178
10.2.3	Bezdomovci (Ivan Bartošovič)	179
10.2.4	Seniori (Ladislav Hegyi)	184
11	Mimoriadne udalosti vo verejnom zdravotníctve (Cyril Klement)	187
11.1	Biologické zbrane a bioterorizmus	195
12	K niektorým otázkam etiky vo verejnom zdravotníctve (Ivan Bielik)	201
13	Základy komunikácie vo verejnom zdravotníctve (Ivan Bielik)	209
14	Sociálne lekárstvo (Ladislav Hegyi, Katarína Macková)	215
15	Manažment vo verejnom zdravotníctve	219
15.1	Manažment zdravia (Ladislav Hegyi, Ivan Bielik)	221
15.2	Význam manažmentu pri realizácii úloh verejného zdravotníctva (Jana Hamade)	224
15.3	Právne „desatoro“ vrcholového manažéra v zdravotníckom zariadení (Marcela Božiková)	230
15.4	Kríza a krízová komunikácia (Ivan Bielik)	235
15.5	Ekonomika zdravotníctva (Ladislav Hegyi, Ivan Bielik)	238
15.6	Štátna politika zdravia v Slovenskej republike (Ivan Bielik, Róbert Ochaba)	242
15.7	Organizácia a riadenie zdravotníctva v SR (Ivan Bielik, Katarína Macková, Ladislav Hegyi)	244
15.8	Organizačná štruktúra, úlohy a ciele SZO (Darina Sedláková)	251
16	Právo vo verejnom zdravotníctve	253
16.1	Právo vo verejnom zdravotníctve (Karol Tóth, Ivana Pagáčová)	255
16.2	Správne konanie vo verejnom zdravotníctve (Karol Tóth, Jozef Tóth)	258
16.3	Komunitárne právo vo verejnom zdravotníctve (Marcela Božiková)	263
17	Perspektívy vývoja zdravia v 21. storočí (Štefánia Moricová)	267
18	Register	271